

Broj: 02-04-102/25
Praća: 03.06.2025. godine

Na osnovu člana 13. alineja 18. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH ("Službene novine Federacije BiH" br. 49/06 i 51/09), člana 24. Statuta općine Pale ("Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 19/07, 11/08 i 6/13) i člana 78. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Pale ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 5/22) Općinsko vijeće na **VII** redovnoj sjednici održanoj dana 03.06.2025. donosi

O D L U K U

O NEPOSREDNOM UČEŠĆU GRAĐANA U ODLUČIVANJU U OPĆINI PALE

POGLAVLJE I. UVODNE ODREDBE

Član 1. (Predmet Odluke)

Ovom odlukom uređuju se načela za učešće građana u odlučivanju u Općini Pale, oblici, postupak i rokovi, način učešća građana u donošenju odluka, vođenje evidencija o građanskom učešću, postupak izvještavanja kao i druga pitanja od značaja za unaprjeđenje i efikasno učešće građana u donošenju odluka od njihovog neposrednog interesa.

Član 2. (Cilj donošenja Odluke)

Cilj ove odluke je uređivanje pravila za učešće i podsticaj učešća građana u donošenju odluka i drugih akata u poslovima iz nadležnosti Općine Pale (u daljem tekstu: Općina) koji su od njihovog neposrednog interesa, kao i praćenje izvršavanja donijetih odluka i drugih akata.

Član 3. (Značenje izraza)

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovoj odluci imaju sljedeće značenje:

- 1) **jedinica lokalne samouprave (JLS)** - općina
- 2) **građanin** - fizičko lice koje ima prebivalište ili boravište na području jedinice lokalne samouprave koja je donosilac odluke i na čijem području se primjenjuje odluka
- 3) **zainteresirana javnost/javnosti** - građani, pravna lica, organizacije civilnog društva, predstavnici akademske zajednice, javne ustanove i druga pravna lica koja obavljaju javne službe i druge zainteresovane grupe za primjenu ove odluke
- 4) **propis** - statut, poslovnik, odluka i svaki drugi propis za čije donošenje je nadležna,
- 5) **akt načelnika općine** - odluka, pravilnik, naredba, uputstvo, rješenje, zaključak, plan i program za čije donošenje je nadležan načelnik općine

6) **podnesak** - svako potpisano pismo, uključujući i pritužbu na rad organa JLS kojim se građanin obraća i kojim komunicira i predlaže aktivnosti organa JLS, iznosi primjedbe na rad organa JLS ili se na bilo koji drugi način obraća organima JLS

7) **komunikacija i sredstva komunikacije** - svaka aktivnost JLS kojom se bilo pojedinačno ili grupno informiraju građani o radu JLS, postupanjima po njihovim podnescima, prijavama, zahtjevima zborova građana, kao i aktivnosti JLS koje se odnose na informiranje građana o radu i stanju JLS putem sredstava javnog informiranja, službenih i ažurnih web stranica, email korespondencije, oglasnih tabli, letaka, info pultova, dežurnih info telefona i na druge pogodne načine, a koja uključuje i javno objavljivanje i činjenje dostupnim svih propisa, općih akata, konkursnih procedura, provedenih javnih nabavki, javnih nabavki u toku, kao i planiranih javnih nabavki, projekata, kao i svih ostalih informacija od značaja koje sačinjavaju organi JLS.

Član 4.

(Rodna ravnopravnost)

Izrazi upotrijebljeni u ovoj odluci navode se u jednom gramatičkom rodu i bez diskriminacije se odnose na muškarce i na žene.

POGLAVLJE II. NAČELA UČEŠĆA GRAĐANA

Član 5.

(Transparentnost)

Načelo transparentnosti podrazumijeva da će relevantne strukture vlasti preduzimati potrebne mjere za objavljivanje i osiguranje javno dostupnih informacija o procedurama i aktivnostima u ključnim oblastima svoga rada, a naročito na području javne potrošnje, javnih ugovora, razvoja i implementacije politika kao i javnih usluga.

Član 6.

(Dostupnost)

Učesnici koji su odgovorni za provođenje mehanizama učešća građana će u svim svojim aktivnostima koristiti odgovarajuća sredstva i kanale komunikacije, uključujući i nove tehnologije gdje god je to primjereno i moguće, uz upotrebu jezika i terminologije koji su lakše razumljivi građanima.

Član 7.

(Jasnoća)

Ciljevi učešća građana treba da budu jasno definirani od samog početka procesa donošenja odluka, uz jasno definirane uloge i odgovornosti relevantnih aktera.

Član 8.

(Poštovanje svih učesnika)

Prilikom provođenja participativnih mehanizama i procesa, svi potencijalni učesnici će biti tretirani sa jednakom pažnjom i poštovanjem, bez obzira na to da li su njihovi stavovi bliski stavovima vladajućih struktura ili ne, čime će se podsticati i razvijati kultura dijaloga i civilizovanog sučeljavanja stavova u demokratskom društvu.

Član 9.

(Responsivnost/Davanje povratnih informacija)

U svim fazama procesa učešća građana u odlučivanju, od pokretanja do zaključivanja, akteri odgovorni za njihovo provođenje će davati jasne i razumljive povratne informacije svim učesnicima, navodeći prijedloge koji su prihvaćeni, kao i razloge i argumente zbog kojih drugi prijedlozi nisu mogli biti prihvaćeni.

Član 10.
(Nediskriminacija)

Svi procesi učešća građana u odlučivanju koji su u nadležnosti relevantnih organa JLS će biti provedeni na način da će se svi učesnici i potencijalni učesnici tretirati ravnopravno, bez diskriminacije po bilo kom osnovu, uključujući rasu, boju kože, vjeru, jezik, etničku pripadnost, spol, invaliditet, starosnu dob, nacionalno porijeklo, vezu sa nacionalnom manjinom, socijalno porijeklo, političko ili drugo uvjerenje, imovno stanje, članstvo u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanje, seksualnu orijentaciju ili rodni identitet.

Član 11.
(Inkluzivnost)

Akteri odgovorni za provođenje procesa uključivanja građana u donošenje odluka će uložiti maksimalan napor da u njih ravnopravno uključe sve građane i zainteresovanu javnost. To podrazumijeva i posebne mjere i aktivnosti usmjerene na sve subjekte koji imaju otežan pristup tim procesima, bilo da je riječ o pripadnicima marginalizovanih grupa, osobama sa invaliditetom, ili stanovnicima udaljenih ruralnih područja.

Član 12.
(Rodna ravnopravnost)

Odgovorne strukture JLS će osigurati da i žene i muškarci imaju jednak pristup svim oblicima učešća građana u donošenju odluka, te preduzeti sve potrebne napore da u tim procesima ravnopravno učestvuju i žene i muškarci.

Član 13.
(Efektivnost)

Mehanizmi učešća građana u odlučivanju biće pokrenuti na način i u onim fazama procesa odlučivanja u kojima postoji realna mogućnost da građani zaista utiču na krajnji ishod.

POGLAVLJE III. ZAŠTITA GRAĐANA U POSTUPKU UČEŠĆA U RADU JLS

Član 14.
(Zabrana pozivanja na odgovornost)

(1) Niko ne može pozvati građanina na odgovornost radi:

- 1) učešća u radu JLS u skladu sa ovom odlukom;
- 2) dostavljenog podneska, pritužbe ili bilo kojeg drugog izraženog pismenog ili usmenog stava, u skladu sa zakonom, Statutom i ovom odlukom, koji ima za cilj unaprjeđenje rada JLS, iniciranje donošenja propisa ili njegovih izmjena i dopuna, kao i davanje stavova i mišljenja u pogledu postojećih i/ili ponuđenih propisa u izradi;
- 3) pokretanja javne debate, iniciranja referenduma, sazivanja mjesnog zbora građana ili drugog mehanizma učešća građana u pitanjima od lokalnog značaja;
- 4) organiziranja drugih oblika mirnih građanskih aktivnosti koje imaju za cilj unaprjeđenje rada JLS i implementaciju ove odluke generalno, pod uslovom da poštuje važeće propise koji regulišu javni red i mir.

(2) Građanski aktivizam i učešće građana u radu JLS, u skladu sa ovom odlukom, ne može biti razlog za uskraćivanje usluga i drugih prava građanina u JLS, niti razlog diskriminatornog odnosa od strane rukovodstva JLS ili službenika, niti građanin može biti na bilo koji drugi način podvrgnut progonu osim u slučaju nezakonitih i neprimjerenih načina ostvarivanja građanskog učešća suprotno ovoj odluci i drugim važećim propisima.

Član 15.
(Uvažavanje udruženja i fondacija)

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave obavezno razmatra sve stavove, primjedbe i prijedloge koje dostave udruženja, fondacije i drugi slični učesnici bez obzira na to da li su u skladu ili u suprotnosti sa njegovim stavovima.

Član 16.
(Zaštita službenika)

Službenik koji postupi po zahtjevu građana za učešće u radu JLS, na način propisan ovom odlukom, ne može biti stavljen od strane rukovodstva JLS u nepovoljan položaj, uključujući pokretanje disciplinskog postupka, degradiranje na radnom mjestu, prijetnje otkazom ili druge radnje omalovažavanja ili mobinga.

POGLAVLJE IV. PRAVILA UČEŠĆA GRAĐANA U RADU JLS

Član 17.
(Objavljivanje dokumenata)

Pored obaveznog objavljivanja akata organa JLS u skladu sa zakonom, organi JLS će na vlastitu inicijativu, gdje god je to izvodljivo i moguće, javno objavljivati i sve druge relevantne dokumente kada je to u interesu promoviranja transparentnosti i efikasnosti rada javne administracije, kao i podsticanja informiranog učešća građana u vezi sa pitanjima od javnog interesa.

Član 18.
(Dijeljenje informacija)

(1) Organi JLS koji vode participativne procese dužni su da svim akterima i u svim fazama procesa učešća građana u donošenju odluka dostave pravovremene i ažurirane informacije, koristeći u najvećoj mogućoj mjeri jezik koji je razumljiv građanima.

(2) Dijeljenje informacija u smislu stava 1. ovog člana podrazumijeva i informiranje građana o njihovim pravima u kontekstu učešća u odlučivanju, kao i o mogućnostima i mehanizmima učešća.

(3) Lokalne vlasti će unaprijed navesti postupke donošenja relevantnih odluka, te objaviti vremenski okvir sa jasnim ulaznim tačkama za uključivanje građana.

(4) Kako bi se osiguralo puno i efektivno uključivanje građana u donošenje odluka, omogućiće im se uvid u sve relevantne dokumente i odluke od najranije faze njihovog donošenja.

(5) Pri planiranju i vođenju participativnih procesa, posebna pažnja biće posvećena identifikaciji i uključivanju svih aktera na koje će se odnositi konkretna odluka ili koji imaju legitiman interes u pogledu te odluke.

Član 19.
(Standardi učešća)

(1) Nadležni organi JLS su dužni definirati i pridržavati se minimalnih standarda u oblasti učešća građana, uključujući jasne ciljeve, pravila učešća, vremenski okvir, listu aktera i njihove kontakte, te blagovremeno obavještavati sve zainteresovane strane o ključnim aspektima i koracima u donošenju konkretne odluke.

(2) Organi JLS će utvrditi odgovarajuće ciljeve u smislu broja građana koji će biti uključeni u procese donošenja odluka, sa posebnim osvrtom na grupe koje se suočavaju sa poteškoćama pri ostvarivanju učešća u odlučivanju (npr. žene, mladi, osobe starije životne dobi, osobe sa invaliditetom itd.).

Član 20.
(Plan učešća građana)

(1) Organi JLS će, nakon donošenja svog godišnjeg programa rada, razraditi i plan učešća građana u donošenju odluka, koji će sadržavati akte u čijem donošenju je predviđeno učešće građana.

(2) Nadležne službe će na odgovarajući način obavijestiti građane o planu učešća građana u donošenju odluka, obaveznim postavljanjem plana na internet stranicu JLS i na druge pogodne načine.

(3) Građanima će se ostaviti mogućnost da, nezavisno od sadržaja konkretnog plana, sami postavljaju pitanja i predlažu dodatne akte i odluke za koje je potrebno učešće šire javnosti.

Član 21.
(Osiguranje resursa)

(1) Organi JLS će osigurati ljudske i materijalne resurse potrebne za organizaciju planiranih procesa učešća građana u donošenju odluka.

(2) Unutrašnjom organizacijom organa uprave osiguraće se odgovarajuće organizacione jedinice i/ili radna mjesta putem kojih se vrši adekvatna koordinacija svih relevantnih struktura uključenih u proces, kako bi mehanizmi učešća građana u odlučivanju bili što efektivniji.

(3) U skladu sa svojim mogućnostima, JLS će vršiti obuke službenika i namještenika o načinu postupanja sa građanima u svim oblicima učešća i stvoriti materijalne, prostorne, vremenske i finansijske uslove za implementaciju svih oblika učešća u skladu sa ovom odlukom.

Član 22.
(Prilagođavanje metoda učešća građana)

(1) Pri izboru metoda učešća građana u odlučivanju, organi JLS će se rukovoditi principom da obuhvat i metode participacije građana treba da odgovaraju značaju odluke koja se donosi. Pri izboru metode uključivanja građana u donošenje odluka, ključni značaj treba da imaju principi efikasnosti, efektivnosti, inkluzivnosti i dostupnosti.

(2) Građani treba da budu uključeni na vrijeme i u pogledu ključnih pitanja (princip efikasnosti), te u mjeri koja je neophodna (princip proporcionalnosti).

(3) Organi JLS će preduzimati potrebne mjere, u skladu sa ovom odlukom i planom učešća građana u odlučivanju, kako bi se osigurao najširi mogući spektar mišljenja i stavova, uključujući i one od strane marginaliziranih i ranjivih grupa.

(4) Procedure donošenja odluka koje uključuju ograničeni broj učesnika će se primjenjivati samo u izuzetnim slučajevima i uz jasno javno obrazloženje takve prakse.

Član 23.
(Vremenski okvir)

(1) Bez obzira o kom obliku učešća građana u odlučivanju je riječ, građani moraju imati dovoljno vremena da razmotre konkretno pitanje i razmijene svoje stavove i prijedloge prema nadležnom tijelu ili organu JLS.

(2) Građanima je potrebno osigurati priliku da učestvuju i u kasnijim fazama procesa donošenja odluka, a naročito u fazi implementacije, evaluacije, odnosno redefinisanja konkretnih odluka i politika.

(3) Bez obzira na fazu konkretnog procesa donošenja ili implementacije odluke, minimalni period za uključivanje građana, u smislu stava 1. i 2. ovog člana, ne može biti kraći od deset dana.

Član 24.
(Povratne informacije)

(1) Tijelo ili organ JLS zadužen za provođenje procesa uključivanja građana u odlučivanje dužan je da obezbijedi povratne informacije po svakom prijedlogu ili inicijativi koja je dostavljena od građana.

(2) Kao minimalni standard, izvještaj o provedenom participativnom procesu će nabrojati sve dobijene prijedloge i sugestije, uz navođenje onih koje su prihvaćene u cijelosti ili djelimično, te uz iznošenje razloga zbog kojih pojedine inicijative nisu mogle biti prihvaćene.

(3) Izvještaj sačinjen u smislu stava 2. ovog člana, objavljuje se i distribuira na način da bude dostupan što je moguće širem krugu građana (putem internet stranice JLS, putem medija, oglasnih tabli i sl.).

Član 25.

(Evaluacija i unaprjeđenje prakse učešća građana)

(1) Organi JLS će u razumnim periodima, a najmanje svake dvije godine, provoditi konsultacije i anketu o zadovoljstvu građana funkcioniranjem participativnih mehanizama u praksi, te kontinuirano unaprjeđivati te mehanizme u skladu sa rezultatima ankete i drugim uvidima.

(2) Izvještaj o provedenim konsultacijama i anketi o zadovoljstvu građana procesima njihovog učešća u odlučivanju, razmatra se na sjednici općinskog vijeća.

POGLAVLJE V. OBLICI UČEŠĆA GRAĐANA U ODLUČIVANJU U JLS

Član 26.

(Opća odredba)

(1) Organi JLS dužni su, da u skladu sa zakonom, Statutom, odredbama ove odluke i drugim propisima i u zavisnosti od finansijskih mogućnosti JLS, koriste različite oblike/mehanizme kojim će omogućiti uključivanje građana u donošenje propisa i u rad JLS.

(2) Organi JLS će, u smislu stava 1. ovog člana, preduzeti potrebne mjere za istovremeno podsticanje građana da budu uključeni.

Član 27.

(Oblici učešća građana)

Oblici učešća građana u donošenju propisa, odnosno odluka JLS su:

- 1) javna rasprava,
- 2) referendum,
- 3) zbor građana,
- 4) građanska inicijativa,
- 5) mjesna zajednica,
- 6) sati građana u skupštinama,
- 7) paneli građana,
- 8) javne debate, forumi i tribine,
- 9) savjetodavni odbor građana i
- 10) drugi oblici učešća građana koji nisu zabranjeni zakonom, a na način utvrđen posebnim propisima

JLS.

Odjeljak A. Javna rasprava

Član 28.

(Obaveza provođenja javne rasprave)

(1) Organi JLS dužni da organiziraju i provode javnu raspravu u postupku donošenja odluka i drugih akata koji su u nadležnosti općinskog vijeća, u slučajevima propisanim zakonom i Statutom JLS.

(2) Provođenje javne rasprave će se organizirati i u slučajevima kada općinsko vijeće, na inicijativu građana, prihvati provođenje javne rasprave.

(3) Javna rasprava se organizira radi davanja informacija građanima, kao i prikupljanja informacija, stavova i mišljenja građana o pripremljenom općem aktu i drugom dokumentu o šireg javnog interesa.

Član 29.

(Način organiziranja javne rasprave)

(1) Javna rasprava se organizira na način kako je to određeno posebnim propisima iz pojedinih oblasti rada organa JLS.

(2) Kada posebnim propisom nije uređen način provođenja javne rasprave, javna rasprava se provodi na način uređen Statutom, ovom odlukom i aktima organa ovlaštenog za organiziranje javne rasprave.

Član 30.

(Upućivanje akta na javnu raspravu)

(1) Na javnu raspravu se upućuje odluka ili drugi akt iz nadležnosti organa JLS u formi nacrt a sa potrebnim obrazloženjima uz nacrt, u slučajevima kada je to zakonom, Statutom JLS ili drugim propisima određeno ili kada općinsko vijeće, odluči da se provede javna rasprava.

(2) Vijeće donosi zaključak o upućivanju nacrt a akta na javnu raspravu i zadužuje ovlaštenog predlagača za organiziranje javne rasprave.

(3) Javna rasprava, po pravilu, traje 30 dana.

Član 31.

(Dužnosti ovlaštenog predlagača)

Kada se organizira javna rasprava o nacrtima općih akata, ovlašćeni predlagač koji je zadužen za organiziranje i provođenje javne rasprave, dužan je da:

1) imenuje posebnu komisiju za organiziranje i provođenje javne rasprave, od najmanje pet članova, u čiji sastav se obavezno određuje i najmanje jedan predstavnik građana iz oblasti koja je predmet uređivanja aktom koji je upućen na javnu raspravu;

2) da osigura potrebne resurse za provođenje javne rasprave, uključujući prostor, sredstva transporta i komunikacije, finansije, administrativnu i tehničku podršku i sl.;

3) da, po potrebi, neposredno učestvuje u javnoj raspravi;

4) da neposredno učestvuje u procjeni prihvatljivosti prijedloga, stavova i mišljenja iznijetih u javnoj raspravi;

5) da zatraži i primi Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi.

Član 32.

(Dužnosti komisije za provođenje javne rasprave)

Komisija za provođenje javne rasprave je operativno tijelo zaduženo za organiziranje javne rasprave i u tom smislu dužna je da:

1) sačini plan javne rasprave koji obavezno sadrži: datum, mjesto i vrijeme održavanja skupova, način pozivanja i strukturu građana koji se pozivaju da učestvuju u javnoj raspravi i odgovorne osobe za provođenje ovih aktivnosti;

2) blagovremeno obavijesti javnost o mjestu/ima održavanja javne rasprave kao i period u kome se obavlja javna rasprava (datum početka i datum završetka javne rasprave);

3) osigura da je materijal koji je predmet javne rasprave dostupan javnosti, sa objašnjenjem zašto se provodi javna rasprava, koji su ciljevi i kakva je uloga građana koji se uključuju u javnu raspravu te mjesto ili način o dostupnosti materijala koji je predviđen za javnu raspravu;

4) osigura vođenje zapisnika sa javne rasprave u koji se obavezno unose: datum, mjesto i vrijeme održavanja javnog skupa, predmet javne rasprave, broj i strukturu prisutnih građana, tok javne rasprave, pojedinačno iznijete prijedloge, mišljenja i stavove građana o pojedinim pitanjima. Ako građani svoje

prijedloge, stavove i mišljenja iznose pisanim putem, takvi podnesci se prilažu uz zapisnik i u zapisniku konstatira da je dostavljen takav prilog.

5) u kontinuitetu prati javnu raspravu, analizira primjedbe, prijedloge, mišljenja i sugestije iznijete tokom javne rasprave;

6) priprema i sačinjava Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi.

Član 33.

(Objavljivanje akta upućenog u javnu raspravu)

(1) Nacrt akta i drugi materijal koji je upućen na javnu raspravu obavezno se objavljuje na internet stranici JLS i mora biti lako dostupan za preuzimanje.

(2) Pored načina objave iz stava 1. ovog člana, po potrebi, materijal predviđen za javnu raspravu može se objaviti u obliku posebne publikacije, radnog materijala u sredstvima javnog informisanja, na dostupnim oglasnim tablama JLS i dr.

Član 34.

(Prisustvo javnoj raspravi)

(1) Javnoj raspravi, pored građana i predstavnika njihovih udruženja, obavezno prisustvuju predstavnici organa JLS, javnih preduzeća i/ili javnih ustanova nadležnih za pripremanje akta koji se nalazi na javnoj raspravi, kao i druga stručna lica koja mogu doprinijeti kvalitetu javne rasprave.

(2) Predstavnik organa koji je obrađivač akta koji se nalazi na javnoj raspravi dužan je da na pogodan način prezentira i pojasni građanima i stručnoj javnosti sadržaj akta i politike kojima se rukovodio kod izrade tog akta.

Član 35.

(Mjesto održavanja javne rasprave)

(1) Javna rasprava se, po pravilu, organizira, u prostorijama JLS ili u drugom javnom prostoru koji je pogodan za održavanje rasprave.

(2) Javna rasprava se može organizirati u mjesnoj zajednici, a može se organizirati istovremeno za više mjesnih zajednica.

(3) Javna rasprava se može organizirati i na zboru građana, u skladu sa odredbama ove odluke.

Član 36.

(Tok javne rasprave)

(1) Nakon predstavljanja sadržaja akta koji je na javnoj raspravi, svi građani prisutni javnoj raspravi imaju pravo da daju svoje primjedbe, prijedloge, mišljenja, sugestije na nacrt akta kao i na pojedine njegove dijelove.

(2) Stavovi građana, u smislu stava 1. ovog člana, treba da budu jasni, konkretni i obrazloženi.

(3) Stavovi građana sažeto se unose u zapisnik, vodeći računa da se sačuva suština iznijetog stava.

(4) Tok javne rasprave može se tonski snimati, o čemu će prisutni građani biti unaprijed upoznati.

Član 37.

(Stavovi u pisanoj formi)

(1) Građani mogu svoje primjedbe, mišljenja, prijedloge i sugestije davati u pisanoj formi u periodu od početka do završetka javne rasprave, komisiji za provođenje javne rasprave dostavom pismena na adresu komisije, putem elektronske pošte i na druge dostupne načine koje je objavila komisija.

(2) Ukoliko građanin koji prisustvuje javnoj raspravi ne iznese svoje stavove tokom održavanja skupa, svoje primjedbe, prijedloge, mišljenja i sugestije može dostaviti komisiji u pisanoj formi u roku od tri dana od dana održavanja javnog skupa na kome je bio prisutan.

Član 38.
(Priprema izvještaja o provedenoj javnoj raspravi)

(1) U roku od 15 dana od dana zaključenja javne rasprave, Komisija za provođenje javne rasprave, a na osnovu zapisnika o održanim skupovima u javnoj raspravi, dužna je da pripremi izvještaj o provedenoj javnoj raspravi.

(2) U pripremi izvještaja komisija razmatra svaki pojedinačni prijedlog, stav, mišljenje i sugestiju građana iznijetu tokom javne rasprave i o njima daje svoje izjašnjenje, većinom glasova svih članova Komisije.

Član 39.
(Sadržaj izvještaja o provedenoj javnoj raspravi)

(1) Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi sadrži sve bitne elemente o organiziranju, toku i rezultatima javne rasprave, a naročito:

1) uvodni dio o aktu koji je upućen na javnu raspravu te o vremenu, mjestu i načinu organiziranja javne rasprave i sastavu komisije;

2) prisustvo građana i/ili uključenost građana u javnu raspravu i opći utisak o zainteresiranosti građana za učešće u konkretnoj javnoj raspravi;

3) pojedinačne stavove, mišljenja, prijedloge i sugestije iznijete u javnoj raspravi, uključujući i identitet građana (ime i prezime i mjesto prebivališta);

4) izjašnjenje Komisije u pogledu prihvatljivosti pojedinačnih prijedloga, stavova i mišljenja sa jasnim i detaljnim obrazloženjem, u slučaju kada dati prijedlog, mišljenje ili sugestija nisu prihvaćeni.

Član 40.
(Dostava i razmatranje izvještaja)

(1) Komisija za provođenje javne rasprave podnosi izvještaj o provedenoj javnoj raspravi ovlašćenom predlagачu akta.

(2) Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi dostavlja se uz prijedlog akta o kome je vođena javna rasprava i objavljuje se na internet stranici JLS.

(3) Općinsko vijeće, prije odlučivanja o prijedlogu akta koji je bio na javnoj raspravi, razmatra izvještaj o provedenoj javnoj raspravi sa posebnim pregledom obrazloženja iz kojih razloga predlagач nije prihvatio pojedine prijedloge, mišljenja i sugestije iznijete u javnoj raspravi.

Pododjeljak A. Stručna javna rasprava

Član 41.
(Učesnici stručne javne rasprave)

(1) Radi pribavljanja mišljenja i ocjene stručne javnosti o predloženoj odluci, planu, projektu ili drugom aktu, općinsko vijeće, može odlučiti da se organizira stručna javna rasprava.

(2) Na stručnu javnu raspravu pozivaju se relevantni stručnjaci i predstavnici strukovnih organizacija i naučnih institucija za pojedine oblasti

Član 42.
(Organiziranje stručne javne rasprave)

(1) Stručna javna rasprava organizira se putem okruglih stolova, stručnih skupova, davanjem prijedloga, primjedbi, mišljenja i sugestija u pisanoj formi.

(2) Stručnu javnu raspravu organizira i provodi, ovlašćeni predlagač na osnovu zaključka općinskog vijeća, shodnom primjenom odredaba ove odluke o javnoj raspravi.

(3) U Komisiju za provođenje stručne javne rasprave imenuju se relevantni stručnjaci iz određenih oblasti u zavisnosti od pitanja o kojima se vodi javna rasprava, a tamo gdje je primjenjivo uključujući i predstavnike stručnih građanskih udruženja.

Odjeljak B. Referendum

Član 43.

(Organiziranje referenduma)

(1) Referendum se može raspisati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni statuta, o prijedlogu općeg akta ili drugih pitanja iz nadležnosti organa JLS, kao i o drugim pitanjima određenim zakonom i statutom. Odluka donijeta na referendumu je obavezna za vijeće jedinice lokalne samouprave.

(2) Referendum u JLS sprovodi se na način i po postupku utvrđenom zakonom i Statutom.

Odjeljak C. Zbor građana

Član 44.

(Organiziranje zbora građana)

(1) Zbor građana se može organizirati radi izjašnjavanja građana o pitanjima koja su isključivoj nadležnosti JLS kao i za davanje prijedloga za donošenje akata iz nadležnosti organa JLS kao i za rješavanje pitanja od značaja za JLS, odnosno njen dio.

(2) Zbor građana može se organizirati za područje mjesne zajednice ili njenog dijela ili za dijelove područja više mjesnih zajednica, ukoliko se pitanje o kome građani treba da se izjašnjavaju odnosi na ta područja.

Član 45.

(Pitanja koja se raspravljaju na zboru građana)

(1) Građani na zboru građana, pored ostalog, neposredno učestvuju u:

- podnošenju inicijative za izmjene i dopune Statuta JLS,
- pokretanju inicijative za donošenje i izmjenu propisa i općih akata iz nadležnosti organa JLS,
- upućivanju javnih kritika i prigovora na rad organa JLS,
- podnošenju prijedloga i utvrđivanju prioriteta za izgradnju i održavanje komunalnih objekata i komunalne infrastrukture (ulice, trgovi, lokalni putevi, seoski i nekategorisani putevi, javna rasvjeta, vodovodna mreža, kanalizaciona mreža, elektro-mreža, zelenilo, groblja i dr.),
- predlaganju načina obezbjeđenja finansijskih sredstava za izgradnju i održavanje komunalnih objekata i komunalne infrastrukture, ličnim učešćem građana, kao i o načinu korišćenja tih objekata,
- pokretanju inicijative za poboljšanje uslova u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite, društvene brige o djeci i omladini,
- pokretanju inicijative za poboljšanje uslova u oblasti kulture, obrazovanja, sporta i fizičke kulture,
- pokretanju inicijative za poboljšanje uslova u oblasti razvoja privrede, turizma i ugostiteljstva, zanatstva, trgovine, privatnog preduzetništva i poljoprivrede,
- pokretanju inicijative za poboljšanje uslova u oblasti zaštite od prirodnih dobara, životne sredine i zaštite građana i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i drugih većih nepogoda,
- pokretanju inicijative u drugim oblastima društvenog života koje su od neposrednog i zajedničkog interesa za građane određenog područja JLS.

(2) Pored pitanja utvrđenih u stavu 1. ovog člana, građana na zboru za područje mjesne zajednice:

- odlučuju o izboru članova savjeta mjesne zajednice i o njihovom razrješenju,
- razmatraju inicijative za osnivanje mjesne zajednice, promjenu njenog područja ili naziva,
- razmatraju godišnji izvještaj o radu savjeta mjesne zajednice,

- razmatraju posebna pitanja i akte koje im na razmatranje upute organi JLS, na koja upućuju primjedbe, prijedloge i sugestije,
- razmatraju nacrt statuta JLS, nacrt odluke o budžetu, planu razvoja JLS, prostornom planu, nacrtu urbanističkog plana i regulacionih planova, kao i o drugim aktima koje im organi JLS upute na javnu raspravu, na koje upućuju primjedbe, prijedloge i sugestije i
- predlažu jednogodišnje planove izgradnje objekata komunalne infrastrukture za područje mjesne zajednice.

Član 46. (Sazivanje zbora građana)

- (1) Zbor građana može sazvati načelnik općine, predsjedavajući općinskog vijeća i predsjednik savjeta mjesne zajednice.
- (2) Predsjednik savjeta mjesne zajednice je dužan sazvati zbor građana i na obrazloženi pisani zahtjev najmanje 5% građana koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice za koje se saziva zbor građana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Ukoliko predsjednik savjeta ne sazove zbor građana, u skladu sa stavom 2. ovog člana, zbor građana će sazvati predsjedavajući općinskog vijeća, u roku od 30 dana od dana saznanja.

Član 47. (Poziv za održavanje zbora građana)

- (1) Zbor građana se održava prema potrebi.
- (2) Zbor građana se saziva najmanje sedam dan prije održavanja upućivanjem javnog pisanog poziva.
- (3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, zbor građana može se održati i u kraćem roku, ako je to opravdano hitnošću i značajem pitanja koja se razmatraju na zboru građana.
- (4) U pozivu za sazivanje zbora građana obavezno se navodi datum, mjesto i vrijeme održavanja zbora, pitanja o kojima će se raspravljati, označenje područja za koje se saziva zbor, kao i ime i prezime i funkcija lica ovlašćenog za sazivanje zbora građana.
- (5) O održavanju zbora, građani se obavještavaju obaveznim isticanjem poziva o sazivanju zbora na oglasnoj tabli općinske uprave i oglasnoj tabli mjesne zajednice, kao i putem zvanične internet prezentacije JLS, po potrebi i putem sredstava javnog informisanja kao i na drugi uobičajen način, u zavisnosti od veličine područja za koje se zbor saziva.

Član 48. (Održavanje zbora građana)

- (1) Ovlašćeno lice za sazivanje zbora građana obavještava nadležni općinski organ uprave o održavanju zbora građana.
- (2) Nadležna služba općinske uprave za poslove mjesnih zajednica pruža potrebnu administrativnu i tehničku pomoć u sazivanju i pripremanju održavanja zbora građana.
- (3) Zborom građana predsjedava ovlašćeno lice koje je sazvalo zbor građana ili drugo lice po njegovom ovlašćenju.
- (4) Zboru građana, na poziv savjeta mjesne zajednice ili lica koje saziva zbor, mogu prisustvovati i učestvovati u radu vijećnici općinskog vijeća kao i službenici općinske uprave.

Član 49. (Kvorum za rad zbora građana)

- (1) Zbor građana razmatra prijedloge i zauzima stavove prema tim prijedlozima, ako zboru prisustvuje najmanje 5% birača sa područja za koje je sazvan zbor.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se saziva zbor građana za područje mjesne zajednice, zboru građana mora prisustvovati najmanje onoliko birača koliko je predviđeno za izbor članova savjeta, u skladu sa Statutom.

(3) Kvorum za održavanje zbora građana utvrđuje predsjedavajući zbora.

Član 50.

(Učešće u radu zbora građana)

(1) Pravo odlučivanja na zboru građana imaju građani čije je prebivalište na području za koje je sazvan zbor.

(2) Građani koji nemaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor, a vlasnici su nepokretnosti na tom području, imaju pravo učešća na zboru građana bez prava odlučivanja.

Član 51.

(Početak zbora građana)

(1) Predsjedavajući zbora rukovodi njegovim radom i obezbjeđuje održavanje reda na zboru građana.

(2) Konstatacijom da je zboru prisutan potreban broj građana, predsjedavajući otvara zbor građana i upoznaje prisutne sa predloženim dnevnim redom.

(3) Ukoliko za predložene tačke dnevnog reda postoje materijali ili priroda pitanja o kojima građani treba da se izjašnjavaju zahtijeva sačinjavanje posebnog materijala, lice koje je sazvalo zbor građana dužno je da takav materijal prezentira i da ga na drugi način učini dostupnim građanima (npr. objavljivanjem na internet stranici JLS, štampanjem i distribucijom i sl.).

Član 52.

(Rasprava na zboru građana)

(1) Razmatranje tačke dnevnog reda počinje tako što predsjedavajući iznosi kratko obrazloženje prijedloga, odnosno zahtjeva.

(2) Nakon obrazloženja prijedloga, odnosno zahtjeva, predsjedavajući otvara raspravu u kojoj građani mogu da iznesu svoje primjedbe i prijedloge i da zatraže dodatna objašnjenja.

(3) Po okončanju rasprave odlučuje se o sadržini prijedloga, odnosno zahtjeva kao i o prijedlozima koji su iznijeti u raspravi.

Član 53.

(Održavanje reda)

(1) Građani koji učestvuju u radu zboru govore po redoslijedu prijavljivanja i nakon što im predsjedavajući da riječ.

(2) Građani mogu diskutirati samo o pitanjima koja su na dnevnom redu zbora.

(3) Za vrijeme diskusije građana nije dozvoljeno ometanje ili drugo ponašanje koje narušava red na zboru, kao i upotreba uvredljivih izraza kojima se ne poštuje dostojanstvo građana.

(4) Za povredu reda na zboru građana, predsjedavajući zbora može građaninu izreći opomenu, oduzeti mu riječ ili ga udaljiti sa zbora, u zavisnosti od težine povreda reda.

Član 54.

(Odlučivanje za zboru građana)

(1) Odluke na zboru građana donose se većinom glasova prisutnih građana sa pravom odlučivanja.

(2) Glasanje je javno, dizanjem ruku.

(3) Odluke donijete na zboru građana su obavezujuće za savjet mjesne zajednice za čije područje je sazvan zbor građana.

Član 55.

(Zapisnik o radu zbora građana)

(1) O toku zbora građana, predstavnik općinske uprave vodi zapisnik.

(2) U zapisnik se unosi broj i datum održavanja zbora, ime i prezime predsjedavajućeg, vrijeme početka i završetka rada zbora, broj prisutnih građana na osnovu popunjenih evidentnih listova građana prisutnih na zboru, dnevni red, materijali koji su pripremljeni za zbor, kratke diskusije po pojedinim tačkama dnevnog reda, iznijete primjedbe, prijedloge i mišljenja kao i odluke donesene na zboru građana po tačkama dnevnog reda.

(3) Zapisnik potpisuju predsjedavajući, dva ovjerivača zapisnika od prisutnih građana koji se imenuju na početku zbora kao i predstavnik općinske uprave koji je vodio zapisnik.

(4) Zapisnik se čuva u arhivi općinske uprave i u mjesnoj zajednici, ako je zbor sazvan za područje mjesne zajednice ili njenog dijela.

Član 56.

(Izvršenje odluka zbora građana)

(1) Odluke donesene na zboru građana, u roku od sedam dana od dana održavanja zbora, dostavljaju se savjetu mjesne zajednice, organima Grada/Općine, javnim preduzećima i ustanovama i drugim organima i organizacijama, u zavisnosti od pitanja o kojima je odlučivano na zboru građana.

(2) Nadležni organi i organizacije iz stava 1. ovog člana dužni su da u roku od 60 dana od dana održavanja zbora građana da razmotre odluke, prijedloge, inicijative i zahtjeve zbora, zauzmu stav prema njima, odnosno donesu odgovarajuće odluke i o tome posredstvom savjeta mjesne zajednice obavijeste građane.

(3) Nadležna služba općinske uprave podstiče nadležne organe i organizacije kojima su dostavljene odluke iz stava 1. ovog člana, za izvršavanje obaveza iz stava 2. ovog člana.

Odjeljak D. Građanska inicijativa

Član 57.

(Predmet građanske inicijative)

(1) Građanskom inicijativom građani iniciraju, odnosno predlažu donošenje općih akata iz nadležnosti JLS, raspisivanje referenduma o određenom pitanju i podnose druge prijedloge i inicijative za rješavanje pitanja iz samostalne nadležnosti JLS, u skladu sa zakonom i statutom JLS.

(2) Građanska inicijativa, podnijeta u skladu sa zakonom i statutom, postavlja se na internet stranicu JLS, radi upoznavanja javnosti.

Član 58.

(Pokretanje građanske inicijative)

(1) Građani radi pokretanja građanske inicijative obrazuju inicijativni odbor od najmanje tri člana koji imaju biračko pravo na području JLS.

(2) Inicijativni odbor može formirati posebne odbore za prikupljanje potpisa na pojedinim mjestima.

(3) Građansku inicijativu mogu podnijeti građani, ako lista potpisnika inicijative sadrži potreban broj potpisa građana upisanih u birački spisak JLS utvrđen statutom JLS, u skladu sa zakonom.

Član 59.
(Sadržaj inicijative)

(1) Prijedlog za promjenu ili donošenje odgovarajućeg akta, odnosno drugi prijedlog obuhvaćen građanskom inicijativom, mora biti sačinjen tako da se iz njega jasno vide pravci promjena, odnosno rješenja o kojima nadležni organ treba da se izjasni.

(2) Prijedlog iz stava 1. ovog člana potpisuju članovi inicijativnog odbora.

(3) Prijedlog za promjenu ili donošenje odgovarajućeg akta mora biti sačinjen u skladu sa poslovníkom organa nadležnog za donošenje akta.

Član 60.
(Dostava građanske inicijative)

(1) Inicijativni odbor dostavlja prijedlog organu nadležnom za donošenje akta, odnosno za rješavanje o pitanju na koji se prijedlog odnosi radi obavještenja da se za taj prijedlog prikupljaju potpisi.

(2) Nadležni organ potvrđuje prijem prijedloga za koji se prikupljaju potpisi na prvoj stranici teksta prijedloga i ovjerava svaku stranicu teksta prijedloga u onolikom broju kopija koliko podnese inicijativni odbor.

(3) Nadležni organ zadržava jednu kopiju prijedloga za koji se prikupljaju potpisi.

(4) Od podnošenja prijedloga za koji se prikupljaju potpisi prijedlog se ne može mijenjati ni dopunjavati.

Član 61.
(Prijava prikupljanja potpisa)

(1) Inicijativni odbor prijavljuje prikupljanje potpisa Ministarstvu unutrašnjih poslova - organizacionoj jedinici u gradu/općini.

(2) Prijava iz stava 1. ovog člana podnosi se najkasnije tri dana prije početka prikupljanja potpisa.

(3) U prijavi se navode: naziv organa kome je podniet prijedlog za koji se prikupljaju potpisi i prijemni broj pod kojim je taj prijedlog zaveden, mjesto, vrijeme i način prikupljanja potpisa, lični podaci lica koja će prikupljati potpise i mjere koje će inicijativni odbor preduzeti radi sprječavanja eventualnih zloupotreba u vezi s prikupljanjem potpisa.

(4) Prijavu potpisuju članovi inicijativnog odbora, odnosno članovi odbora koji će prikupljati potpise.

Član 62.
(Sadržaj liste potpisnika)

Lista potpisnika građanske inicijative sadrži:

1) naznačenje prijedloga za koji se prikupljaju potpisi s prijemnim brojem nadležnog organa,

2) podatke o potpisnicima inicijative, koji se upisuju u sljedeće rubrike: redni broj potpisnika građanske inicijative, lično ime potpisnika inicijative (koje se ispisuje čitkim štampanim slovima i potvrđuje njegovim svojeručnim potpisom), adresa potpisnika inicijative, jedinstveni matični broj potpisnika inicijative, registarski broj lične karte potpisnika inicijative,

3) datum i mjesto prikupljanja potpisa,

4) izjavu inicijativnog odbora, odnosno odbora koji je prikupljao potpise da svi potpisnici na listi imaju pravo učestvovanja u građanskoj inicijativi u skladu s zakonom i da su se samo jednom potpisali na listi, kao i napomenu o eventualnom povlačenju potpisa građanina,

5) potpise članova inicijativnog odbora, odnosno odbora koji je prikupljao potpise.

Član 63.
(Prikupljanje potpisa)

(1) Prikupljanje potpisa građana koji učestvuju u građanskoj inicijativi traje najduže 30 dana, računajući od dana koji je u prijavi Ministarstvu unutrašnjih poslova označen kao početni dan prikupljanja potpisa.

(2) Građanin se može samo jednom potpisati na listi potpisnika građanske inicijative.

(3) Građanin može svoj potpis povući do isteka posljednjeg dana određenog za prikupljanje potpisa.

(4) Potpis se povlači u pismenoj formi, a odbor za prikupljanje potpisa konstatuje to u listi potpisnika građanske inicijative.

Član 64.
(Isticanje teksta građanske inicijative)

Na mjestu gdje se prikupljaju potpisi tekst prijedloga za koji se prikupljaju potpisi, ovjeren od nadležnog organa i označen njegovim prijemnim brojem, mora biti istaknut tako da bude dostupan građanima.

Član 65.
(Prigovor na prikupljanje potpisa)

Građanin ima pravo da nadležnom organu ukaže na propuste i nedostatke u postupku prikupljanja potpisa za prijedlog obuhvaćen građanskom inicijativom.

Član 66.
(Dostavljanje građanske inicijative)

(1) Inicijativni odbor dostavlja listu potpisnika građanske inicijative nadležnom organu.

(2) Nadležni organ provjerava da li je lista potpisnika građanske inicijative sačinjena u skladu s odredbama ove odluke i da li je prikupljen potreban broj potpisa, pri čemu razmatra i eventualne primjedbe građana na postupak prikupljanja potpisa.

(3) Ako građanin, odnosno inicijativni odbor smatra da je nadležni organ nepravilno postupio prilikom obavljanja radnji iz stava 2. ovog člana, može zatražiti sudsku zaštitu u skladu sa zakonom.

Član 67.
(Odlučivanje o građanskoj inicijativi)

(1) Kad je lista potpisnika građanske inicijative sačinjena u skladu sa odredbama ove odluke, a prikupljen je potreban broj potpisa, nadležni organ dužan je da o prijedlogu za koji su prikupljeni potpisi odluči na način i po postupku utvrđenom zakonom, statutom ili poslovnikom.

(2) U postupku razmatranja građanske inicijative nadležni organ je dužan da u roku od 15 dana od dana prijema inicijative organizira javno saslušanje u prostorijama jedinice lokalne samouprave. Na javnom saslušanju članovi inicijativnog odbora daju detaljnija obrazloženja sadržaja građanske inicijative kao i komentare i odgovore na pitanja koja mogu postaviti predstavnici nadležnog organa.

(3) Nadležni organ je dužan da o građanskoj inicijativi odluči u roku od 60 dana od dana dostavljanja inicijative i da o tome, bez odlaganja, obrazloženo obavijesti inicijativni odbor.

(4) Odluka iz stava 3. ovog člana sa detaljnim obrazloženjem istovremeno se objavljuje i na zvaničnoj internet stranici jedinice lokalne samouprave.

(5) Nadležni organ može odbaciti inicijativu ukoliko nije sastavljena u skladu sa odredbama ove odluke ili ukoliko pitanje ili prijedlog sadržan u građanskoj inicijativi nije u nadležnosti JLS.

(6) Nadležni organ može odbiti prijedlog sadržan u građanskoj inicijativi ukoliko smatra da je suprotan zakonu ili drugom propisu, strategiji i planovima razvoja JLS te prostorno-planskoj regulativi ili ukoliko nije moguće osigurati sredstva za finansiranje poslova koji su neophodni u cilju realizacije inicijative.

Član 68.
(Pravo na sudsku zaštitu)

- (1) Kad nadležni organ odbaci ili odbije prijedlog sadržan u građanskoj inicijativi, dužan je da o tome obavijesti inicijativni odbor.
- (2) Ako inicijativni odbor smatra da nadležni organ nije pravilno postupio u slučaju iz stava 1. ovog člana, može zatražiti sudsku zaštitu u skladu s zakonom.

Odjeljak E. Mjesna zajednica

Član 69.
(Mjesna zajednica kao oblik učešća građana)

- (1) Građani u mjesnoj zajednici ostvaruju zajedničke potrebe i interese, neposredno i putem organa mjesne zajednice koje samostalno biraju, u skladu sa zakonom, statutom i drugim propisima.
- (2) Građani u mjesnoj zajednici učestvuju i u vršenju poslova iz nadležnosti JLS putem raznih oblika građanske participacije (npr. putem organa mjesne zajednice, zbora građana, javne rasprave, građanske inicijative i dr.).

Član 70.
(Uloga savjeta mjesne zajednice)

- (1) U vršenju poslova iz nadležnosti JLS, organi JLS i organi mjesne zajednice sarađuju u rješavanju pitanja koja su zajedničkog i neposrednog interesa za građana na području mjesne zajednice.
- (2) Savjet mjesne zajednice, kao operativni organ mjesne zajednice, ima posebnu ulogu i odgovornost u pripremanju i definisanju stavova građana po određenim pitanjima koja se pojavljuju u njegovom radu kao i o pitanjima i materijalima koje dostavljaju organi JLS
- (3) Savjet mjesne zajednice ostvaruje neposrednu komunikaciju sa organima JLS i u tom smislu dostavlja prijedloge, primjedbe i mišljenja na nacрте akata koje pripremaju organi JLS, na osnovu rasprava i odluka na zboru građana pokreću inicijative za rješavanje određenih pitanja od interesa za građane u mjesnoj zajednici i vrši druge poslove u skladu sa propisima.

Član 71.
(Propisi o mjesnim zajednicama)

Osnivanje, organizacija i poslovi mjesne zajednice, izbor organa, položaj, uloga i odgovornosti savjeta mjesne zajednice, način učešća građana u vršenju poslova mjesne zajednice i učešće u odlučivanju u JLS, način finansiranja kao i druga pitanja od značaja za rad mjesnih zajednica uređeni su zakonom, Statutom, statutom mjesne zajednice i drugim propisima JLS.

Odjeljak F. Sati građana u općinskom vijeću

Član 72.
(Opća odredba)

- (1) Sati građana u općinskom vijeću (u daljem tekstu: sati građana) je oblik učešća građana u lokalnoj samoupravi putem koga se građanima omogućava da unaprijed podnesu inicijative, da daju mišljenje ili postave pitanje iz određene oblasti za koju je nadležno vijeće, uključujući i djelatnosti javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač JLS.
- (2) Predstavnici građana i njihovih udruženja mogu prisustvovati sjednicama vijeća, u skladu sa poslovnikom i odlukama vijeća.

Član 73.
(Organiziranje sati građana)

(1) Sati građana organiziraju se najmanje četiri puta (kvartalno) u jednoj godini, u prostorijama vijeća, prema rasporedu koji utvrđuje predsjedavajući vijeća.

(2) Prilikom organiziranja sati građana, a najmanje 30 dana prije datuma održavanja, građani se javnim pozivom, za određeno ili cijelo područje JLS, pozivaju da u pisanom obliku podnesu svoje inicijative, daju prijedloge, mišljenja ili postavbe pitanja koja su u nadležnosti vijeća.

(3) Javni poziv iz stava 2. ovog člana objavljuje se na internet stranici JLS, oglasnoj tabli općinske uprave kao i, kada je potrebno i moguće, putem sredstava javnog informisanja.

(4) Javni poziv obavezno sadrži i obavještenje građanima na koji način i do kog datuma mogu dostaviti svoje podneske kao i o datumu i mjestu održavanja sati građana.

(5) Inicijative, prijedlozi, mišljenja ili pitanja koja građani dostave u skladu sa stavom 2. ovog člana, dostavljaju se načelniku općine, nadležnim organizacionim jedinicama općinske uprave i javnim preduzećima i ustanovama, na izjašnjenje.

(6) Izjašnjenje, u smislu stava 4. ovog člana, organi i organizacije dužni su da dostave predsjedavajućem vijeća, najkasnije tri dana prije datuma održavanja sati građana.

Član 74.
(Održavanje sati građana)

(1) Satima građana prisustvuju zainteresirani građani, a predsjedava predsjedavajući vijeća ili lice koje on ovlasti.

(2) Satima građana, po pozivu predsjedavajućeg vijeća, prisustvuju predstavnici općinske uprave, javnih preduzeća i ustanova.

(3) Predsjedavajući upoznaje skup o podnijetim inicijativama, prijedlozima, mišljenjima i postavljenim pitanjima i, na osnovu prikupljenih informacija, podataka i izjašnjenja nadležnih organa i organizacija, daje svoja izjašnjenja i odgovore.

(4) Prisutni zainteresovani građani mogu davati komentare na prezentirane informacije, izjašnjenja i date odgovore.

Član 75.
(Zapisnik)

(1) O održavanju sati građana nadležna služba vijeća obezbjeđuje vođenje zapisnika koji obavezno sadrži:

- mjesto i datum održavanja sati građana,
- popis prisutnih građana i lica koja učestvuju i organiziraju sate građana,
- tok održavanja sati građana, uz naznačenje podnijetih inicijativa, prijedloga, mišljenja ili postavljenih pitanja koji se prilažu uz zapisnik,
- učesnike i komentare na data izjašnjenja i odgovore,
- vrijeme završetka događaja.

(2) Zapisnik iz stava 1. ovog člana čuva se u arhivi općinske uprave i dostavlja se svim učesnicima u organiziranju sati građana.

Član 76.
(Izvještavanje općinskog vijeća)

(1) Predsjedavajući vijeća putem posebne pisane informacije obavještava vijeće o održanim satima građanima, a posebno o podnijetim inicijativama, prijedlozima, mišljenjima i datim odgovorima na postavljena pitanja. Informacija treba da sadrži i preporuke u pogledu podnijetih inicijativa i datih prijedloga.

(2) Informacija iz stava 1. ovog člana, razmatra se kao posebna tačka dnevnog reda zasijedanja vijeća.

(3) Informacija sa eventualnim zaključcima vijeća obavezno se postavlja na zvaničnu internet stranicu JLS.

Odjeljak G. Paneli građana

Član 77. (Opća odredba)

Paneli građana su oblik učešća građana u odlučivanju u kome se organi JLS prije donošenja odluke o određenom pitanju, konsultuju sa izabranom grupom građana (uzorak populacije) koja predstavlja interese određene kategorije stanovnika.

Član 78. (Organiziranje panela)

(1) Organi JLS posredstvom panela građana obavljaju konsultacije organiziranjem sastanaka, anketa, intervjua, fokus grupe, istraživanja ili radionica.

(2) Organizaciju panela građana obezbjeđuje nadležna organizaciona jedinica općinske uprave, na zahtjev vijeća, odnosno načelnika općine.

(3) Rezultate panela, u vidu izvještaja, sastavlja organizator panela i dostavlja ga nadležnom organu JLS.

(4) Nadležni organ JLS, prilikom odlučivanja o pitanju povodom koga je organizovan panel građana, dužan je da razmotri stavove i mišljenja iznijete na panelu i da u obrazloženju odluke navede koje stavove je prihvatio, odnosno razloge zbog kojih određene stavove nije prihvatio.

(5) Odluka s obrazloženjem iz stava 4. ovog člana objavljuje se na internet stranici JLS.

Odjeljak H. Javne debate, forumi i tribine

Član 79. (Opća odredba)

Javne debate, forumi građana i tribine organiziraju se radi pribavljanja stavova i mišljenja građana ili određene interesne grupe (npr. mladi, osobe sa invaliditetom, osobe starije životne dobi, pripadnici nacionalnih manjina i dr.) ili stručne javnosti o pojedinim aktuelnim pitanjima iz nadležnosti organa JLS ili o stanju u određenoj oblasti društvenog života u JLS.

Član 80. (Organiziranje javne debate, foruma i tribine)

(1) Javnu debatu, forum ili tribinu organizuje nadležni organ JLS svojom odlukom, po sopstvenoj inicijativi ili na inicijativu građana putem građanske inicijative.

(2) Javne debate, forumi ili tribine organizuju se upućivanjem javnog poziva određenoj grupi građana, njihovim udruženjima i organizacijama, stručnjacima iz određenih oblasti društvenog života ili njihovim udruženjima.

(3) Javni poziv iz stava 1. ovog člana se objavljuje na internet stranici JLS i oglasnoj tabli uprave kao i dostavom pozvanim licima, a sadrži obavještenja o pitanjima koja su predmet organizovanja debate, foruma ili tribine, uz obrazloženje ciljeva javnog događaja, strukture pozvanih kao i o datumu, vremenu i mjestu održavanja.

(4) Javna debata, forum ili tribina su događaji koji su vođeni od strane lica (facilitator) koga određuje organizator i koje je kompetentno za predmet ovog javnog događaja.

(4) Tok javne debate, foruma ili tribine unosi se u zapisnik čije vođenje osigurava organizator događaja.

Član 81.

(Forum građana kao povremena konsultantska grupa građana)

(1) Forum građana može se organizirati kao povremena konsultantska grupa građana za određene oblasti ili djelatnosti iz nadležnosti organa JLS, javnih preduzeća ili ustanova čiji je JLS osnivač.

(2) Organiziranje foruma građana iz stava 1. ovog člana mogu pokrenuti građani u formi građanske inicijative.

(3) Odluku o obrazovanju foruma građana, u smislu stava 1. ovog člana, donosi nadležni organ

Član 82.

(Forum građana u mjesnoj zajednici)

(1) U mjesnoj zajednici ili njenom dijelu može se organizirati forum građana na inicijativu jednog ili više građana, odnosno udruženja građana, na kome se vodi rasprava sa zainteresiranim građanima o zajedničkim potrebama i interesima i o načinu njihovog rješavanja.

(2) Forum građana, u smislu stava 1. ovog člana, održava se u prostorijama mjesne zajednice, a istom predsjedava inicijator održavanja foruma.

(3) Izvještaj sa održanog foruma građana, zaključcima i preporukama dostavlja se savjetu mjesne zajednice.

(4) Savjet mjesne zajednice će u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja iz stava 3. ovog člana razmotriti date preporuke i stavove sa foruma građana i o svom stavu obavijestiti građana putem oglasne table, dostavom pismena inicijatoru održavanja foruma i na drugi pogodan način.

Član 83.

(Izvještavanje)

(1) Rezultati održane javne debate, foruma ili tribine prezentuju se u posebnom izvještaju koji sačinjava organizator, odmah nakon okončanja javnog događaja.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o održanom događaju, prisutnim licima, kao i stavovima i mišljenjima koji su iznijeti o pitanjima koja su predmet javne debate, foruma ili tribine.

(3) Izvještaj se dostavlja organizatoru i objavljuje na internet prezentaciji JLS.

Odjeljak I. Savjetodavni odbor građana

Član 84.

(Način organiziranja)

(1) Nadležni organ JLS može organizirati Savjetodavni odbor građana kao svoje stalno ili privremeno tijelo koje ima konsultativnu ulogu u donošenju odluka organa JLS koji ga je osnovao.

(2) Savjetodavni odbor građana se osniva odlukom nadležnog organa JLS kojom se određuje mandat i sastav ovog tijela, njegovi zadaci, uloga i ovlaštenja.

(3) Savjetodavni odbor građana ima najmanje pet članova, a za članove Savjetodavnog odbora građana mogu biti imenovani građani koji su istaknuti i uticajni u javnosti, predstavnici udruženja građana i druga lica koja svojim znanjem i sposobnostima mogu kvalifikovano davati savjete u pogledu rješavanja određenih pitanja iz raznih oblasti društvenog života, a o čemu odluke treba da donosi organ JLS koji ga je obrazovao.

Član 85.

(Zadaci i ovlaštenja)

(1) Savjetodavni odbor građana, kao potpuno građanski sastavljeno tijelo, osniva se sa ciljem da pomaže nadležnom organu JLS i utiče na donošenje odluka, propisa i drugih akata iz njegove nadležnosti tako što će davati mišljenje i prijedloge i definirati stavove o pitanjima koja su predmet odlučivanja.

(2) Pored ovlaštenja i zadataka u smislu stava 1. ovog člana, članovi Savjetodavnog odbora građana,

putem svog predstavnika, mogu prisustvovati sjednicama ili skupovima koje organizira organ JLS koji ga je obrazovao, a u cilju praćenja aktivnosti, poslova i aktuelnih događaja u JLS (npr. praćenje sjednica vijeća, prisustva kolegijumu načelnika općine, prisustva javnim događajima od posebnog interesa za građane i sl.).

(3) Savjetodavni odbor građana na neposredan i efikasan način doprinosi prezentiranju stavova građana o aktuelnim pitanjima koja su predmet odlučivanja nadležnog organa JLS.

Član 86.

(Održavanje sastanaka i zapisnik)

(1) Savjetodavni odbor građana održava svoje sastanke u prostorijama općinske uprave, a administrativnu i tehničku pomoć u njegovom radu pruža mu nadležna služba organa JLS koji ga je osnovao.

(2) Zapisnici sa sastanaka Savjetodavnog odbora koji sadrže i njegove stavove i mišljenja o pojedinim pitanjima koja su bila predmet rasprave, objavlju se na internet stranici JLS.

Odjeljak J. Drugi oblici građanskog učešća

Član 87.

(Opća odredba)

Organi JLS mogu podsticati učešće građana u ostvarivanju lokalne samouprave i u odlučivanju na lokalnom nivou, koristeći i druge oblike i mehanizme građanskog učešća, a posebno putem javne ankete, foruma odgovornosti izabраних званичника, дана отворених врата, јавних састанака, едукативних радионица, скупштине грађана и др.

Pododjeljak A. Javna anketa

Član 88.

(Opća odredba)

(1) Javna anketa se sprovodi radi konsultiranja građana i utvrđivanja njihovog mišljenja u oblasti iz nadležnosti JLS, u cilju bolje pripreme i realizacije odluka i prioriternih projekata i drugih aktivnosti.

(2) Javnom anketom mogu se konsultirati i pravna lica, preduzetnici, udruženja građana i njihove asocijacije, u oblastima lokalnog ekonomskog razvoja, lokalne fiskalne politike, politike upravljanja imovinom i građevinskim zemljištem, politikom upravljanja radom i razvojem JLS i organizovanja organa JLS, kao i o drugim pitanjima značajnim za rad organa JLS.

(3) Anketa se provodi za određenu oblast iz nadležnosti JLS, radi utvrđivanja mišljenja građana, provjere zadovoljstva građana radom javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač JLS, kao i u drugim oblastima iz nadležnosti JLS.

(4) Rezultati javne ankete koriste se u svrhe zbog kojih je anketa organizovana.

Član 89.

(Provođenje javne ankete)

(1) Javna anketa se provodi na osnovu odluke načelnika općine.

(2) Odlukom iz stava 1. ovog člana određuju se pitanja koja će biti predmet javnog anketiranja, način organizovanja javne ankete, rokovi za sprovođenje i podnošenje izvještaja o rezultatima javne ankete.

(3) Javnu anketu može sprovesti nadležna organizaciona jedinica općinske uprave, posebno uspostavljeni tim za anketiranje, a može se povjeriti i posebnoj stručnoj organizaciji za ispitivanje javnog mnijenja.

(4) U slučaju iz stava 3. ovog člana, ako se sprovođenje javne ankete povjerava posebnoj stručnoj organizaciji uz naknadu, sprovodi se postupak javne nabavke, u skladu sa zakonom.

(5) Bez obzira na koji način je sprovedena javna anketa, rezultati te ankete se objavljuju na internet stranici JLS.

Član 90.
(On-line ankete)

- (1) Javne ankete mogu se sprovoditi i putem interneta, odnosno zvanične internet stranice JLS (u daljem tekstu: on-line anketa)
- (2) On-line ankete sprovodi nadležna organizaciona jedinica općinske uprave, u skladu sa odlukom načelnika općine.
- (3) Rezultati on-line ankete postavljaju se na zvaničnu internet stranicu JLS.

Pododjeljak B. Forum odgovornosti izabranih zvaničnika

Član 91.
(Opća odredba)

- (1) Forumom odgovornosti izabranih zvaničnika JLS (u daljem tekstu: forum odgovornosti) je oblik učešća građana u lokalnoj samoupravi putem koga se građanima omogućava da neposredno i u prisustvu medija budu obaviješteni o realizovanim aktivnostima organa JLS, o planovima i programima rada za naredni period, o ulozi i aktivnostima funkcionera JLS kao i da postave pitanja iz djelokruga rada funkcionera JLS i neposredno dobiju odgovor.
- (2) Forum odgovornosti se organizira najmanje jednom godišnje i, po pravilu, prilikom predstavljanja godišnjeg izvještaja o radu i godišnjeg plana rada.

Član 92.
(Organiziranje foruma odgovornosti)

- (1) O vremenu, mjestu i načinu organiziranja foruma odgovornosti odlučuje nadležni funkcioner/zvaničnik JLS (načelnik općine, odnosno predsjedavajući vijeća), u zavisnosti od teme zbog koje se organizira forum.
- (2) O organiziranju foruma odgovornosti javnost se obavještava putem sredstava javnog informisanja, zvanične internet stranice JLS, posebnim štampanim materijalima i na drugi odgovarajući način.
- (3) Forum odgovornosti priprema i organizira organizaciona jedinica općinske uprave nadležna za odnose sa javnošću, u prikladnom prostoru i u prisustvu medija.

Član 93.
(Tok foruma odgovornosti)

- (1) Na forumu odgovornosti, odgovorni zvaničnik JLS predstavlja temu/teme zbog kojih je organiziran forum i daje svoja izjašnjenja o tome.
- (2) Građani koji su prisutni forumu odgovornosti mogu postavljati pitanja u pisanom obliku i komentirati date izvještaje, informacije, podatke i sl. koji su iznijeti na forumu.
- (3) Pitanja postavljena na forumu odgovornosti kao i dati odgovori postavljaju se na zvaničnu internet stranicu JLS.
- (4) O radu foruma odgovornosti vodi se zapisnik, a tok foruma može se tonski snimati o čemu se prisutni unaprijed obavještavaju.

Pododjeljak C. Dan otvorenih vrata

Član 94.
(Opća odredba)

- (1) Dan otvorenih vrata je oblik neposrednog učešća građana kojim se omogućava građanima, kao i predstavnicima raznih privrednih, kulturnih i drugih djelatnosti da se upoznaju o radu organa JLS ili o konkretnim poslovima i aktivnostima, kao i da postave pitanja i dobiju odgovor.

(2) Dan otvorenih vrata, po pravilu, traje jedan dan i može se organizirati radi upoznavanja građana i javnosti uopšte o aktuelnim pitanjima u radu organa JLS, kao i o konkretnoj temi, u namjeri da se građanima predstave dostignuća i rezultati rada organa JLS kao i da građani postave pitanja, daju svoje komentare i dobiju odgovore.

Član 95. (Organiziranje dana otvorenih vrata)

(1) O organiziranju dana otvorenih vrata obavještava se javnost pisanim saopštenjem koje se objavljuje na internet stranici JLS, putem sredstava javnog informisanja i distribuiranjem za to posebno pripremljenih materijala.

(2) Odluku o organiziranju dana otvorenih vrata donosi načelnik općine.

(3) Nadležna organizaciona jedinica općinske uprave sačinjava posebnu pisanu informaciju o sadržaju i provedenim aktivnostima u danu otvorenih vrata, o prisustvu i zainteresiranosti građana, o komentarima, pitanjima i odgovorima.

(4) Informacija iz stava 3. ovog člana dostavlja se načelniku općine i objavljuje na internet stranici JLS.

Pododjeljak D. Javni sastanci

Član 96. (Opća odredba)

(1) Javni sastanak, kao oblik učešća građana, organiziraju predstavnici organa JLS sa građanima radi obavještavanja građana ili zainteresovanih grupa o određenim pitanjima iz nadležnosti organa JLS koja definiše organizator javnog sastanka kao i radi prikupljanja njihovih stavova i mišljenja.

(2) Javni sastanak se organizira i radi rješavanja određenih aktuelnih pitanja u zajednici koja su u djelokrugu rada organa JLS.

(3) Javni sastanci se održavaju po potrebi.

Član 97. (Organiziranje javnog sastanka)

(1) Inicijativu za održavanje javnog sastanka može dati najmanje 50 građana kao grupa ili putem predstavnika mjesne zajednice ili udruženja, u formi građanske inicijative.

(2) Inicijativa za održavanje javnog sastanka iz stava 1. ovog člana, podnosi se u pisanoj formi načelniku općine ili predsjedavajućem vijeća i mora biti obrazložena.

(3) Načelnik općine ili predsjedavajući vijeća o inicijativi za održavanje javnog sastanka donosi odluku u roku od 15 dana i putem predstavnika mjesne zajednice, ovlašćenog predstavnika grupe ili udruženja obavještava zainteresovane građane.

(4) Način organiziranje i održavanja javnog sastanka određuju predstavnici organa JLS u okviru svoje nadležnosti.

(5) Javnim sastancima prisustvuju predstavnici sredstava javnog informisanja.

(6) O rezultatima održanog javnog sastanka obavještava se javnost pisanom informacijom koja se objavljuje na internet stranici JLS.

Pododjeljak E. Edukativne radionice

Član 98. (Opća odredba)

(1) Organi JLS mogu organizirati edukativne radionice u prostorijama JLS, mjesnih zajednica, udruženja građana kao i na drugim mjestima gdje se građanima prenose određena stručna znanja, praksa i iskustva, građani se upoznaju sa određenim problemima od zajedničkog interesa i gdje se zajedničkim interaktivnim radom definišu ciljevi i predlažu načini njihovog rješavanja.

(2) U smislu stava 1. ovog člana, edukativne radionice su i oblik učešća građana sa ciljem da se učenjem radi na podizanju nivoa znanja koja građanima pomažu u jačanju svijesti o potrebi učestvovanja u javnom životu, o načinima neposrednog učešća građana u lokalnoj samoupravi, razvijaju komunikacijske vještine i šire znanja i informacije o lokalnoj samoupravi i poslovima i zadacima iz nadležnosti JLS.

Član 99. (Organiziranje edukativnih radionica)

(1) Edukativne radionice organiziraju organi JLS samostalno ili u saradnji sa stručnjacima, stručnim i drugim organizacijama i udruženjima.

(2) Inicijativu za organiziranje edukativnih radionica mogu dati i građani i njihova udruženja.

Pododjeljak F. Skupština građana

Član 100. (Opća odredba)

(1) Skupština građana je oblik učešća građana u odlučivanju, a čine je određeni broj nasumično izabranih građana čija je uloga da sveobuhvatnom analizom zadane teme, održavanjem rasprava o raznim rješenjima, analizom pozitivnih i negativnih strana dođe do konačnih preporuka koje će uzeti u obzir nadležni organi JLS kod donošenja svojih odluka.

(2) Članovi skupštine građana mogu biti građani sa biračkim pravom na području JLS i koji nisu politički aktivni.

(3) Prilikom odabira članova skupštine građana uzimaju se u obzir demografski kriterijumi kao što su životna dob, pol i dr.

(4) Sastav i postupak za izbor članova skupštine građana, način rada, zadaci i način odlučivanja skupštine građana uređuje se posebnom odlukom općinskog vijeća.

POGLAVLJE VI. IZVJEŠTAVANJE O UČEŠĆU GRAĐANA U RADU JLS

Član 101. (Evidencije o učešću građana)

(1) Organi JLS osiguravaju jedinstveno vođenje evidencije o svim oblicima građanskog učešća u odlučivanju na nivou JLS, uspostavom posebnog radnog mjesta ili dodjelom poslova postojećem radnom mjestu/slужbeniku u okviru nadležne organizacione jedinice općinske uprave.

(2) Organizacione jedinice općinske uprave koje učestvuju u organiziranju bilo kog oblika građanskog učešća i prikupljaju podatke o tome, dužne su da, bez odlaganja a najkasnije u roku od tri dana od dana održanog događaja nadležnom službeniku dostave informacije i podatke o građanskom učešću kao i kopiju zapisnika sa održanog događaja ili kopiju građanske inicijative.

(3) Evidencije iz stava 1. ovog člana se vode na godišnjem nivou i osnova su za izradu godišnjeg izvještaja o učešću građana u lokalnom odlučivanju.

Član 102.
(Sadržaj evidencija)

(1) Evidencije o građanskom učešću treba da budu ažurne i pregledne i da sadrže potpune, između ostalog i rodno razvrstane podatke, o svim oblicima građanskog učešća, a naročito:

- 1) oblik građanskog učešća, u skladu sa ovom odlukom,
 - 2) vrijeme podnošenja inicijative ili održanog događaja,
 - 3) pitanje/tema koja je predmet građanskog učešća,
 - 4) ukupan broj prisutnih građana ili broj potpisnika, razvrstanih prema polu i životnoj dobi (gdje je primjenjivo),
 - 5) ishod/rezultat i efekti građanskog učešća sa vremenskom oznakom dužine trajanja građanskog učešća (npr. od dana podnošenja građanske inicijative do njenog razmatranja i donošenja odluke i sl.).
 - 6) razloge zbog kojih inicijativa ili neki oblik građanskog učešća nije bio uspješan.
- (2) Evidencije iz stava 1. ovog člana mogu sadržavati i druge podatke u zavisnosti od oblika građanskog učešća.

(3) Kod vođenja evidencija prisutnih građana na skupovima u okviru nekog od oblika građanskog učešća, između ostalog, osiguraće se lični podaci o prisutnim građanima, sa označenjem pola i životne dobi.

Član 103.
(Izvještaj)

(1) Nadležna organizaciona jedinica, u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama općinske uprave koje su učestvovala u organiziranju ili obrađivanju nekog oblika građanskog učešća, sačinjavaju godišnji izvještaj o građanskom učešću na nivou JLS i dostavljaju ga na razmatranje organima JLS.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovog člana treba da bude izrađen po metodologiji koja osigurava njegovu preglednost, tako što se posebno obrađuje svaki oblik građanskog učešća uz prezentiranje evidentiranih podataka o tim oblicima građanskog učešća, postotak uspješnosti građanskog učešća i ostvarene rezultate kao i razloge zbog kojih određene inicijative nisu prihvaćene ili nisu realizovane iako su prihvaćene. Izvještaj treba da sadrži i preporuke za unaprjeđenje građanskog učešća.

(3) Izvještaj iz stava 1. ovog člana razmatra općinsko vijeće kao posebnu tačku dnevnog reda.

(4) Izvještaj se objavljuje na internet stranici JLS.

POGLAVLJE VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 104.
(Započeti postupci)

(1) Započeti postupci građanskog učešća koji nisu okončani do početka primjene ove odluke, okončaću se u skladu sa važećim propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 105.
(Obuka za primjenu odluke)

U roku od 30 dana od dana usvajanja ove odluke, organiziraće se odgovarajuća obuka za zaposlene u općinskoj upravi za primjenu ove odluke, te osigurati potrebni alati i sredstva za ostvarivanje komunikacije na način propisan ovom odlukom.

Član 106.
(Ovlašćenje za donošenje propisa)

Načelnik općine je ovlašten da u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ove odluke svojim aktom propiše sadržaj obrazaca koji su potrebni za efikasno ostvarivanje građanskog učešća (obrazac za izradu plana učešća građana - član 20., obrazac evidencija prisustva - čl. 55, 75, 83. i 97., obrazac evidencija građanskog učešća - član 102., obrazac za izvještavanje o građanskom učešću - član 103.).

Član 107.
(Donošenje Plana učešća građana)

Plan učešća građana, u skladu sa ovom odlukom, organi JLS donijeće u roku od šest mjeseca od dana stupanja na snagu ove odluke i isti objavit na internet stranici JLS.

Član 108.
(Stupanje na snagu odluke)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i naknadno će biti objavljena u 'Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde'. Stupanjem na snagu ove Odluke, prestaje da važi Odluka o neposrednom učešću građana u odlučivanju u Općini Pale ('Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde', broj 11/12).

PREDSJEDAVAJUĆI

Mr.sc. Senad Mutapčić, dipl. ing. maš.

Dostavljeno:

1. Službene novine BPK-a Goražde,
2. SOG F BiH,
3. U a/a.